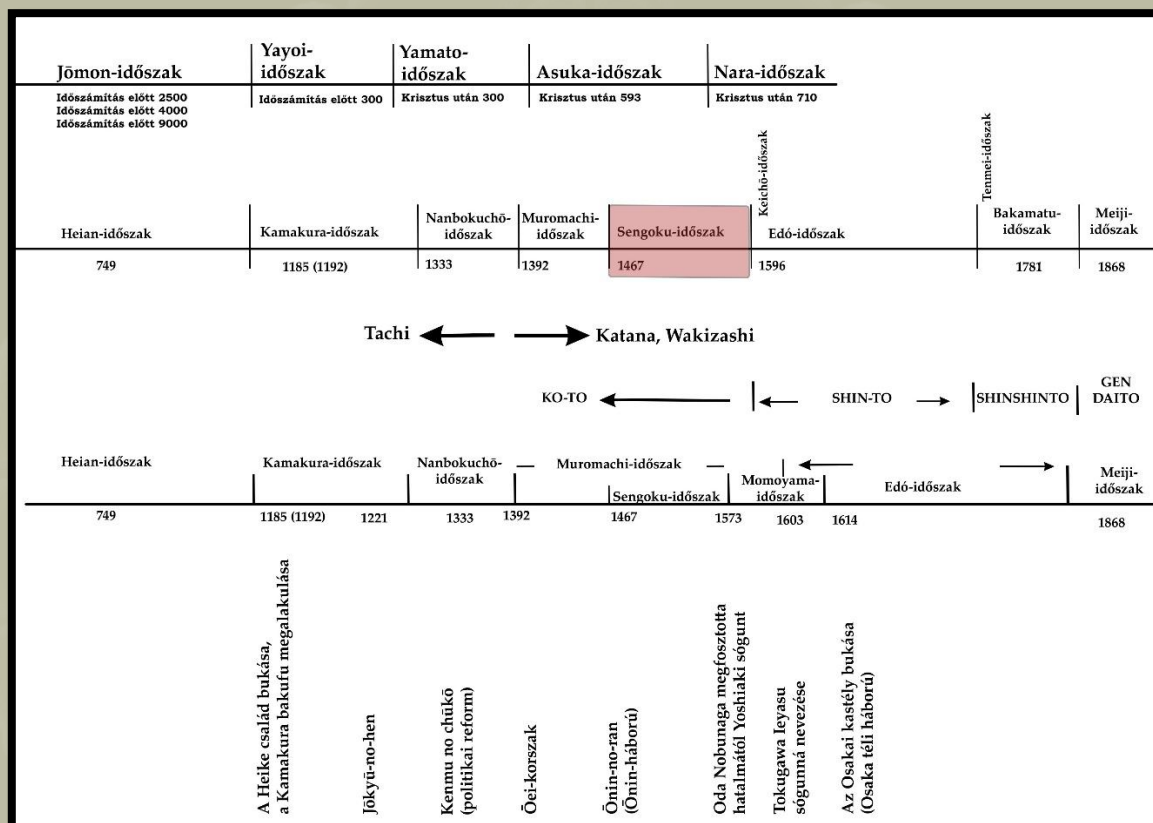
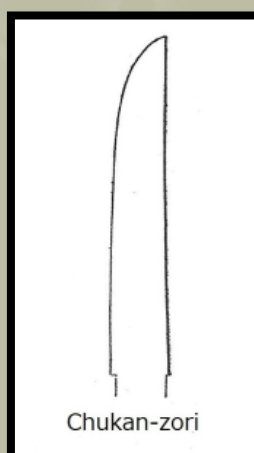

Sengoku-kori tantō (戦国時代短刀)

Chūkan-zori tantō (中間反り)

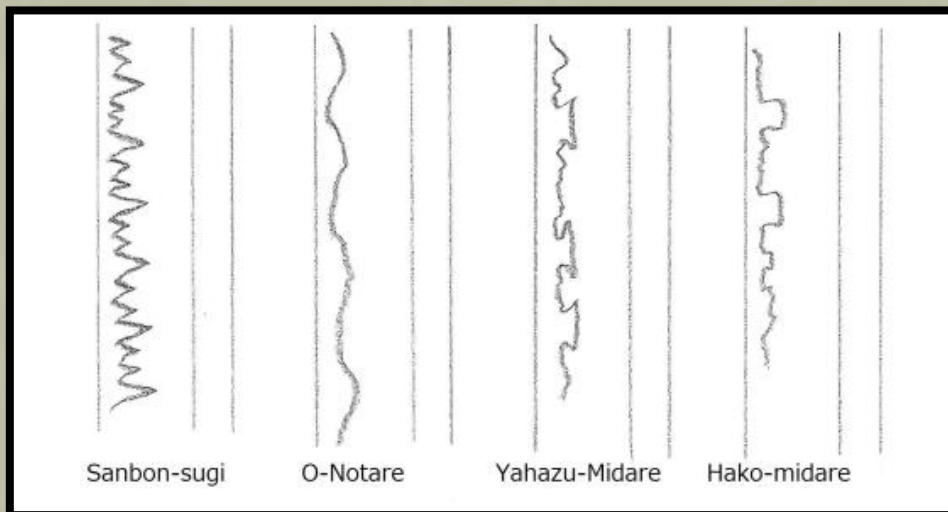

A *chūkan-zori tantō* hátvonala, vagyis a *mune*, egyenes vonalú. Nem ível sem befelé, sem kifelé, a penge középső szakaszán kiegyensúlyozott, semleges ívelést mutat.

Hamon (刃文)

Jellemző edzésminták:

- *sanbon-sugi* (三本杉),
- *ō-notare* (大湾),
- *yahazu-midare* (矢筈乱),
- *hako-midare* (箱乱),
- *gunome-chōji* (互の目丁子),
- *chū-suguha* (中直刃).

Néhány a fent felsorolt *hamon* vonalak közül.

Horimono (彫り物)

A vésetek (*hi*) gyakran enyhén íveltek.

Tantō hossza

A *tantō* hagyományos hossza nem haladhatja meg az egy *shaku*-t, amely körülbelül 30,5 cm. A szabványos méretű *tantō*-t *jō-sun tantō*-nak nevezik, amely hozzávetőleg 25,7 cm hosszú.

A tantō-kat hosszúságuk alapján az alábbi csoportokba sorolják:

A *tantō* szabványos hossza nem haladhatja meg az egy *shaku* értéket, ami megközelítőleg 30,5 centiméternek felel meg. A leggyakoribb méretet *jō-sun tantō*-nak nevezik, amely körülbelül 8,5 *sun* hosszúságú, vagyis nagyjából 25,7 centiméter.

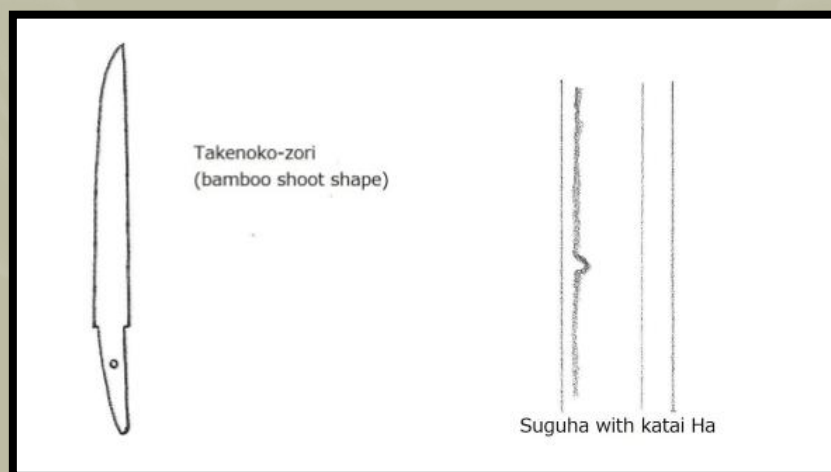
A *jō-sun* méretnél hosszabb pengéket *sun-nobi tantō*-ként jelölik, míg az ennél rövidebb változatok a *sun-zumari tantō* elnevezést kapták.

A tantō típusai hosszúság szerint a következő sorrendbe állíthatók:

Sun-nobi-tanto > *Josun-tanto* > *Sun-zumari-tanto*

Takenoko-zori jo-sun tanto (筍反定寸短刀)

Ez a *tantō*-típus a *Sengoku*-korban készült. Formája emlékeztet a *Yamashiro-den* hagyományhoz tartozó *Rai Kunimitsu* kardjaira. A *takenoko-zori* elnevezés a bambuszrüggyre emlékeztető ívelésre utal.

Hamon

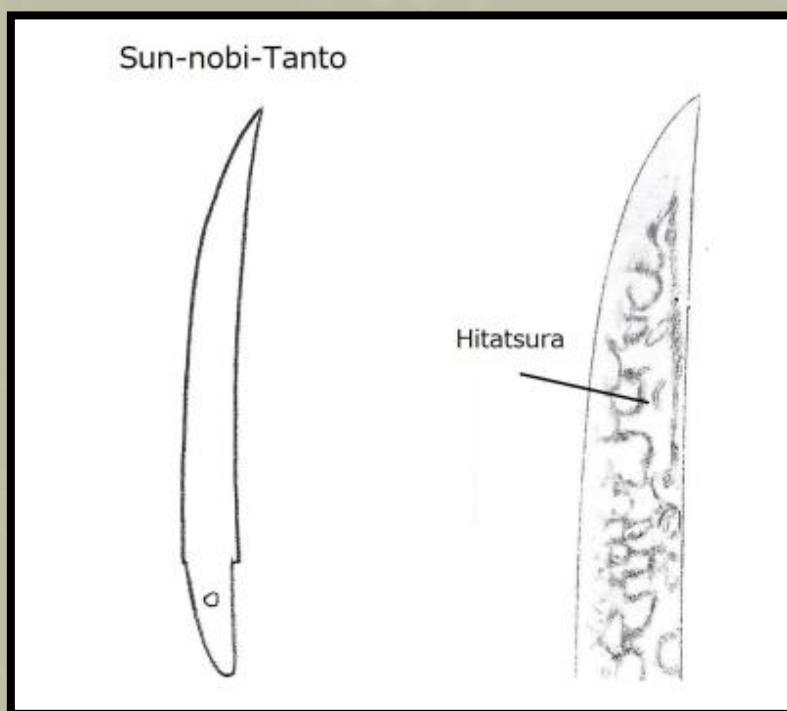
Keskeny *hosu-suguha* (細直刃), a pengén helyenként *katai-ha* jelenhet meg. A *mune* oldalán egyenes szövetszerkezetű *masame-hada* is megfigyelhető.

Ji-hada (地肌)

A pengén időnként világosabb, fakóbb felületek (*shirake*) jelennek meg, valamint finom, ködszerű *utsuri* is látható lehet.

Sun-nobi tantō (寸延短刀)

Ez a típus formai jegyeiben a késői *Sōshū-den* korszak *sakizori tantō*-ira emlékeztet. Előfordulhat *hitatsura* jellegű *hamon*, azonban a klasszikus *Sōshū* stílussal ellentétben az edzéminta elsősorban a penge alsó részén hangsúlyos, míg a felső szakaszon visszafogottabb.

Hirazukuri takenoko-zori sun-zumari tantō (平造筍反寸詰短刀)

Ez egy ritka és jellegzetes *Sengoku*-kori *tantō*-típus. A *hirazukuri* sík keresztmetszetű pengét jelent, amelyen nincs *shinogi*, *yokote* vagy markáns *kissaki*. A penge rövidebb a *jō-sun* méretnél, alsó része széles és vastag, míg a hegye keskenyebb és vékonyabb. Megjelenése átható és kifejezetten harcias.

Horimono

Mélyen vésett *ken-maki-ryū*, azaz lándzsára tekeredő sárkány ábrázolás.

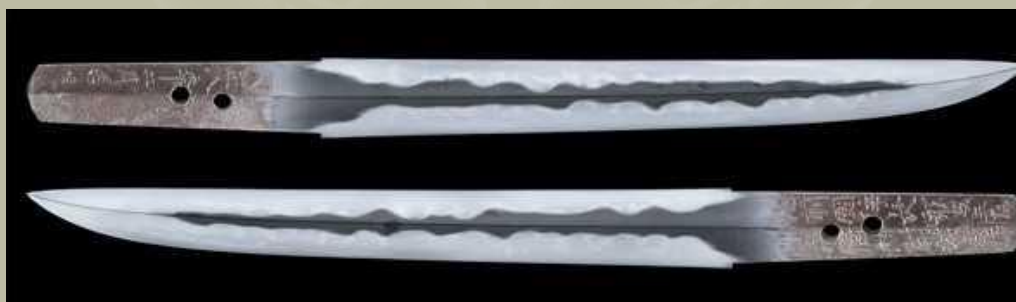
Hamon

Széles edzésvonal *nioi* alappal. Szabálytalan mintázat, amelyben a széles *suguha* és a *chū-suguha* dominál. A *boshi* területén az edzésvonal mélyen visszahajlik.

Ji-hada

Finom acélszövet, csomós faerezetre emlékeztető mintázattal.

Moro-ha-tantō (諸刃短刀)

Kétélű *tantō*, amelyen mindkét vágóélen külön *hamon* fut. A pengén gyakran ívelt *bonji*, vagyis szanszkrit írásjegyek jelennek meg.

Hamon

Széles edzésvonal *nioi* alappal, szabálytalan mintázattal. A *suguha* és *chū-suguha* váltakozik, a *boshi* mély visszahajlást mutat.

Ji-hada

Finom acélszerkezet, faerezetre emlékeztető mintázattal.

Sengoku-kori tantōkovácsok:

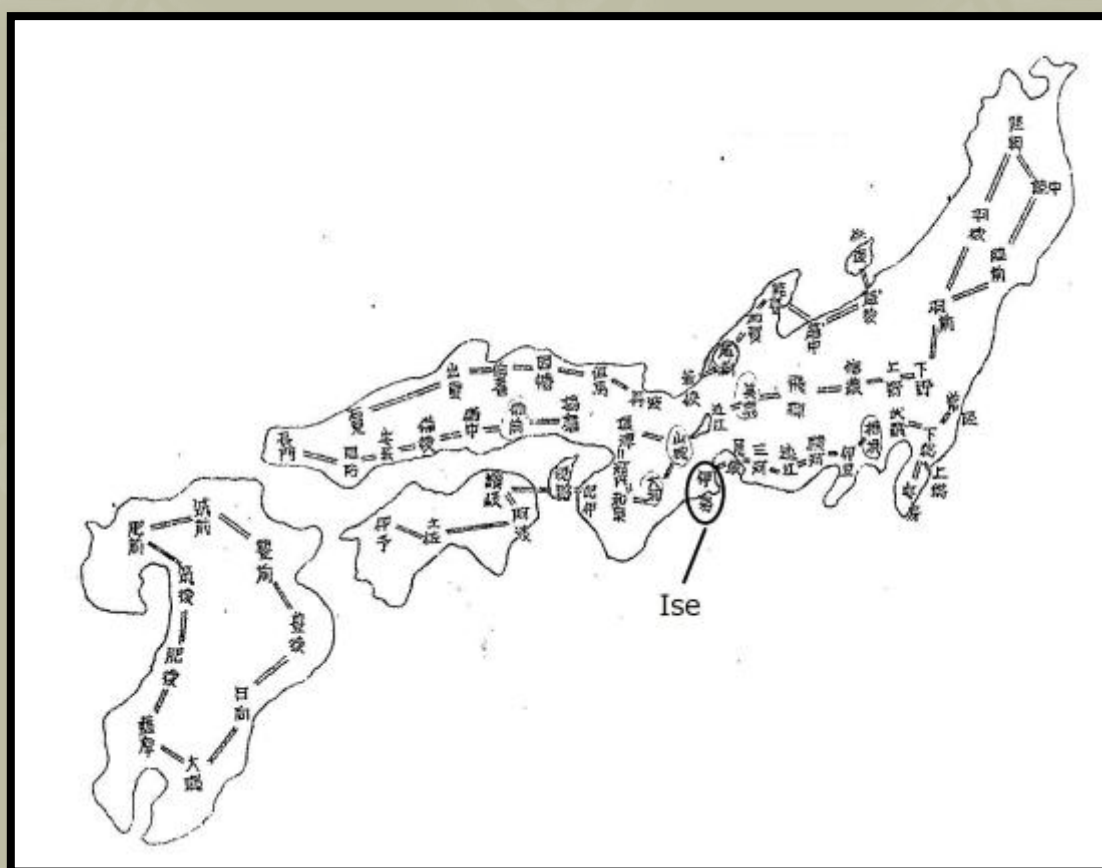
A *Sengoku*-korban készült *Bizen*-i kardokat és *tantō*-kat összefoglalóan *sue-Bizen* néven említik. A korszak legismertebb mestere *Bizen Osafune Yosōzaemon Sukesada* volt, aki *tantō*-kat is kovácsolt. Fontos megjegyezni, hogy a *Sukesada* név alatt több kovács is dolgozott, *Yosōzaemon Sukesada* azonban a korszak legjellemzőbb és legmeghatározóbb alakja volt.

A fordítás az alábbi cikk felhasználásával történt: <https://studyingjapanesewords.com/2018/05/26/25sengoku-%e6%88%a6%e5%9b%bd-period-tanto/>

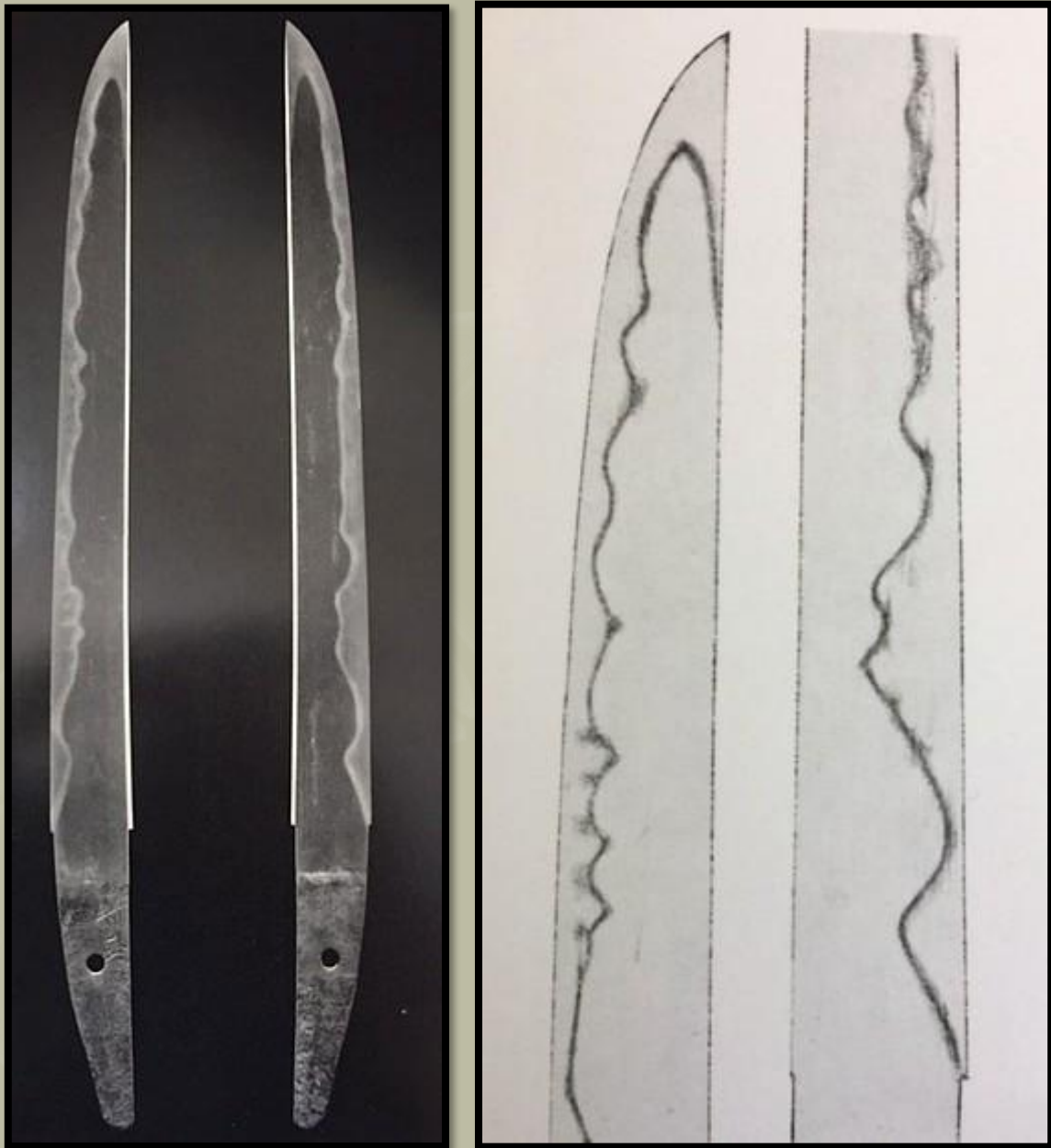
2.rész

Muramasa (村正)

Ez a fejezet a híres *Muramasa*-ról szól. A legtöbb ismert kardkovács valamelyik *Gokaden*-hez tartozik, vagyis az öt fő iskolához, amelyek a *Yamashiro-den*, *Bizen-den*, *Sōshū-den*, *Yamato-den* és *Mino-den*. *Muramasa* azonban nem a *Gokaden* egyik ágából származott, hanem *Ise*-tartományban tevékenykedett. Az első generációs *Muramasa* a *Yamashiro-den*-hez tartozó *Heian-jō Nagayoshi* tanítványaként vált ismertté. A *Muramasa*-család a *Muromachi*-kor közepétől létezett, és három generáción át, egészen a *Sengoku*-korig folytatta tevékenységét.

Az alábbi ábrán *Muramasa* egyik *tantō*-ja látható, amely a *Sengoku*-korban készült. Mivel ebben az időszakban kovácsolták, a penge jól tükrözi a *Sengoku*-kori kardok jellegzetességeit. Formavilágában a *Mino-den* sajátosságai érvényesülnek, kiegészülve a *Sōshū-den* hatásával.

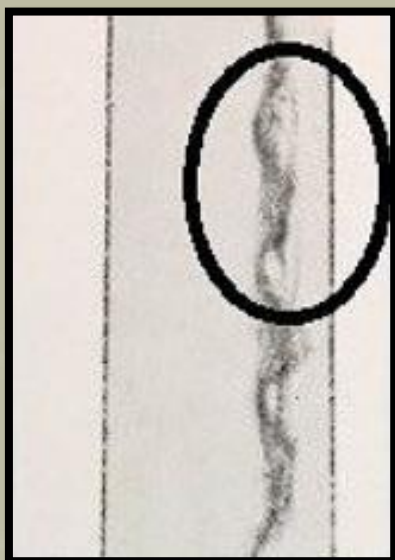
Muramasa (村正), a Sano-múzeum katalógusából, engedéllyel.

A tantō jellemzői

A *Muramasa*-féle *tantō*-k hossza általában körülbelül 25 centiméter, nagyjából 1,5 centiméter eltéréssel. A kialakítás *hirazukuri*, vagyis lapos keresztmetszetű, *shinogi* nélküli forma. A penge vékony, megjelenése kifejezetten éles és feszes hatású. A *hamon*-nal kialakított edzett élvonal *nioi*-alapú, finom *nie*-szemcsékkel és jellegzetes *sunagashi*-val, azaz kefeszerű, homokra emlékeztető mintázattal. A *boshi*, vagyis az élvonal csúcsi szakasza *jizō*-formájú, oldalnézetből emberi fejre emlékeztet.

Az edzett vonal szélessége változó. Egyes szakaszokon rendkívül keskeny, szinte a vágóélhez simul, máshol szélesebb és hangsúlyosabb.

Megjelenik a *hako-midare* dobozszerű hullámzása, valamint a *gunome*, az egymásba fűzött félkörívekből álló minta. A lágy, nagy ívű *ō-notare* különösen jellegzetes *Muramasa*-jegynek számít. A hegyes, tagolt élvonal a *Mino-den*-re jellemző *sanbon-sugi* hatását mutatja.

Sunagashi hamon vonal.